

Binar ok-ýaraglary taýýar dur

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Binar ok-ýaraglary taýýar dur BINAR OK-ÝARAGLARY TAÝÝAR DUR

»Içi dört million metre golaý zarinli çelekler açyk asmanyň aşagynda ýatyr, munuň ýekeje damjasy hem adamy öldürmek üçin ýeterlik...».

Bu setirler □ awtoryň okyjylary geň galdyrjak bolup, özüniň toslap tapan zatlary bilen keжебäni garjaşdyrýan detektiw romanyndan bir parça däldir. Gamburda çykýan »Ştern» furnalynyň habarçysy subutnamalara we diňe subutnamalara daýanýar. Ol nerw-paraliç (ysmaz) täsir edýän zäherli maddalaryň saklanýan ýeri bolan Tueladaky (Ýuta şaty) amerikan goşun sklady hakda dokumental söhbet açýar...

Halkara gatnaşyklarynyň бүтин taryhynda hiç bir döwlet Birleşen Ştatlaryň edişi ýaly, hususanda Wýetnamdaky uruş ulanan däldir. ABŞ-nyň saglygy saklaýyş we sosial gulluklar ministri R. Şwaýker geçen güýzde Birleşen Ştatlaryň Hindi-Hytaýda himiki maddalary giň ulanandygyny resmi suratda tassyklady. Wýetnamyň territoriýasynyň üstünden 45 million litrden-de gowrak dürli himiki jisimleriň aerozol ýagdaýynda pürkülendigi hökümet derejesinde aýdyldy...

Häzirki wagtda amerikan jeñbazlary himiýa ýaragynyň hil taýdan täze görnüşlerini döretmäge hem-de öndürmäge tarap ugur aldy. 1978-nji maliýe ýylynda şu maksat üçin goýberilen serişdeler 111 million dollar, 1981-nji ýylda □ 262 million, * 1982-nji ýylda bolsa □ eýýäm 455 million dollar boldy. Pentagon özüniň planlarynda pälini has hem uly tutýar, ol geljek maliýe ýylynda 810 million dollary, 1984-nji ýylda bolsa 1,4 milliard dollara çenli serişde gönükdirmegi göz önünde tutýar.

ABŞ-nyň harby-himiýa gorhanasynda esasy orny şol proýektlere laýyklykda ýokary derejeli awyly, ölüm howply ýaraglaryň hil taýdan täze tipi bolan »binar ok-ýaraglary» diýilýänler eýelemelidir. Onuň düýp manysy şeýle: bu iki sany himiki maddadan ybaratdyr, olar biri-birine reaksiýa girýärler hem-de

biri-biri bilen gatysan pursaty, ýagny içi şonuň bilen doldurylan snaryad ýarylan wagty nerw-paraliç täsirini edýän ölüm howply gazy emele getirýär. Angliýanyň »Nýu saýentist« furnalynyň şaýatlyk etmegine görä, täze ýaragyň öz »eýeleri« üçin howplulygy däbe öwrülen beýleki ýaraglaryň ähli görnüşlerine garanda pesräk, ýöne welin adamy öldürmek üçin onuň bir milligramy hem ýetik. Binar ýaragynyň ýene bir howplulygy hem ony dowam edýän halkara ylalaşyklaryň üstünden böküp öndürmegiň we saklamagyň mümkinçiligidir. Sebäbi onuň düzümindäki maddalary aýratynlykda alanyňda harby däl maksatlar üçinem ulanmak bolýanlygyna görä, kontrolyk etmek çärelerini işläp taýýarlamak işi barha kynlaşýar.

ABŞ-nyň goşunynyň ýaraglanyşygyna eýýäm dürli kalibrdäki artilleriýa snaryadlary alyndy, binar ok-däriniň täze zarýadlaryny taýynlamak işi tamamlanyp barýar. Basym amerikan goşuny esasy artilleriýa sistemalaryna, awiasion-himiki bombalara »Lens« tipli raketalara, ganatly raketalara täze himiýa ok-ýaraglaryny alar.

»AMERIKAN IMPERIALIMINIŇ GANLY YZLARY«.

Aşgabat »Türkmenistan« 1983 Publisistika